

**QUICKSCAN FLORA & FAUNA
EN
BEOORDELING VOORTOETS
NATUURBESCHERMINGSWET
SLOOP- EN BOUWWERKZAAMHEDEN WEIVER 37
FAM. GROEN JISP**

I. Niemeijer

2012

ecologisch adviesbureau
stachys

Opdrachtgever: Familie Groen, Weiver 37 Jisp

Colofon:

Niemeijer, I. 2012. Quicksan Flora- en Faunawet en beoordeling voortoets Natura 2000 Sloop- en Bouwwerkzaamheden Weiver 37, Jisp. Ecologisch adviesbureau Stachys, Ooij, 28 pp.

ecologisch adviesbureau
stachys

- I. Niemeijer, Ecologisch adviesbureau Stachys, Prinsmauritsstraat 8 6576 AC Ooij
- Telefoon 06-25456113- Email stachys@xs4all.nl
- KVK: 09192084 - Triodosbank: 198483007 - BTW: NL 191922845 B01

Inhoud

1 Inleiding.....	4
2 Beschrijving bouwlocatie en omgeving	8
3 Onderzoeksresultaten Flora en Fauna.....	11
4 Toetsing aan de Flora- en faunawet.....	17
5 Conclusies.....	20
6 Bronnen.....	22
Bijlagen	23

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quicksan) vormt de voorgenomen sloop van een bestaand winkelpand met twee daarboven gelegen appartementen en realisatie van één nieuwe vrijstaande woning op het vrijkomende perceel aan het Weiver 37 te Jisp.

Dit onderzoek wordt gedaan in het kader van de flora- en faunawet en maakt onderdeel uit van de bouw- en sloopvergunning.

Omdat het project op geringe afstand (150 meter) van het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld ligt, is naast een quickscan ook een beoordeling van de noodzaak tot een voortoets nodig. Een voortoets maakt inzichtelijk wat de gevolgen zijn van de sloop- en bouwactiviteiten in relatie tot de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld. In deze rapportage wordt de noodzaak tot een dergelijke voortoets beoordeeld.

Ruimtelijke ontwikkelingen dienen - in relatie tot de Flora- en faunawet - te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid, dit vanwege mogelijk optredende schade aan beschermde natuurwaarden. Ten aanzien van de Flora- en faunawet kan gesteld worden dat er geen ontwikkelingen of werkzaamheden zonder ontheffing mogen plaatsvinden indien deze schadelijke effecten kunnen veroorzaken op de beschermde flora en fauna. Ten aanzien de Natuurbeschermingswet kan worden gesteld dat er geen ontwikkelingen of werkzaamheden zonder ontheffing mogen plaatsvinden indien deze schadelijke effecten kunnen veroorzaken op de onder deze wet aangewezen beschermde gebieden en de onder deze wet aangewezen soorten van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Om dit te kunnen beoordelen is inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende juridische consequenties

In deze rapportage worden de resultaten van de quickscan beschreven op en rondom de bouwlocatie. In figuur 2 is de locatie via een luchtfoto aangegeven, een gedetailleerde situatieschets is weergegeven in figuur 1.

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en aantasting van het landschap. Daarbij dient aangetoond te worden dat het plan ook daadwerkelijk uitvoerbaar is. Het doel van deze quickscan is derhalve:

- Het in opdracht van familie Groen opsporen van strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de Flora- en faunawet, en het bepalen of voor de bouwaanvraag een ontheffing in het kader van deze wet noodzakelijk is.
- Beoordeling van schade aan de instandhoudingsdoelstellingen, zoals geformuleerd in het concept aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder. Deze beoordeling is op te vatten als een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet.

1.3. Beknopte informatie over de Flora- en faunawet

In het kader van de instandhouding van de inheemse flora en fauna gaat de Flora- en faunawet uit van het 'nee, tenzij' - principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten mogelijk in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Dit houdt in dat de initiatiefnemer vanwege de Flora- en faunawet verplicht is om op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden. Daarbij dient ingeschat te worden wat de mogelijke schade of verstoring op deze beschermde waarden kan zijn bij ruimtelijke ingrepen en welke maatregelen ter voorkoming hiervan worden genomen. Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hierbij worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Soorten van tabel 1: algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
2. Soorten van tabel 2: overige soorten – middelste beschermingsregime;
3. Soorten van tabel 3: genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Er is voor deze soorten daarom geen ontheffing nodig. In de bijlage van dit rapport zijn de beschermde soorten van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet weergegeven.

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3. Alle vogels zijn gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten vastgelegd in artikel 11 van de Flora- en faunawet. De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt (nesten, holen e.d.), inclusief de functionele omgeving (kwantiteit, kwaliteit, bereikbaar e.d.) om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. De lijsten zijn limitatief, nesten van overige soorten vallen alleen tijdens de broedperiode onder het beschermingsregime van artikel 11. Voor een aantal soorten geldt echter een jaarrond bescherming¹.

Gierzwaluw, boerenzwaluw en huiszwaluw zijn voorbeelden van jaarrond beschermde soorten, hun nesten zijn grotendeels of geheel van menselijke activiteiten afhankelijk. Het vervangen, repareren of in de directe omgeving verplaatsen van een kast voor deze soorten wordt echter niet gezien als een overtreding van artikel 11, zolang er maar nestgelegenheid beschikbaar blijft.

1.4. Natuurbeschermingswet

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van gebieden, de Flora- en faunawet op de bescherming van soorten. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

¹ Jaarrond zijn beschermd, de nesten van blauwe reiger, zwarte specht, groene specht, grote bonte specht, middelste bonte specht, kleine bonte specht, steenuil, raaf, zwarte kraai, roek, ooievaar, torenvalk, slechtvalk, kerkuil, oehoe, steenuil, gierzwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw, grote gele kwikstaart, indien de nesten nog in functie zijn. Nesten van de roofvogelsoorten rode en zwarte wouw, buizerd, wespandief, sperwer, havik, zeearend, torenvalk, boomvalk en van ransuil zijn eveneens jaarrond beschermd.

1.5 Methode

Op 28 maart 2012 is de bouwlocatie en de directe omgeving daarvan bezocht, samen met een lokale deskundige (Drs. R. van 't Veer, Ecologisch Adviesbureau Van 't Veer & De Boer, Jisp).

In de onderhavige rapportage gaat het om een deskundigenoordeel op basis van aangetroffen soorten en mogelijke biotopen waar beschermde soorten kunnen voorkomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de informatie uit het rapport "De broedvogels van het Wormer en Jisperveld 2010" (N. Vens, 2011) en beschikbare verspreidingsatlassen flora en fauna voor Noord-Holland (reptielen en amfibieën-atlas, broedvogelatlas en de online zoogdieratlas op www.zoogdieratlas.nl). Ook is op de websites van www.waarneming.nl en www.telmee.nl is gekeken of bepaalde beschermde soorten, met name ook beschermde vissoorten, in de omgeving van de bouwlocatie voorkomen. Verdere relevante informatie over natuur in Jisp is verstrekt door Ecologisch Adviesbureau Van 't Veer & De Boer, Jisp.

Alhoewel met de atlassen en de geraadpleegde sites geen 100% uitsluitel gegeven kan worden over het voorkomen van bepaalde soorten op de bouwlocatie, kan met deze informatie wel zeer goed beoordeeld worden of bepaalde beschermde soorten op de bouwlocatie zijn te verwachten. Dit kan namelijk beoordeeld worden aan de hand van mogelijke locaties waar beschermde dieren zich kunnen voortplanten, overwinteren, of waar beschermde flora kan groeien.

De controle ter plekke heeft zich vooral gericht op:

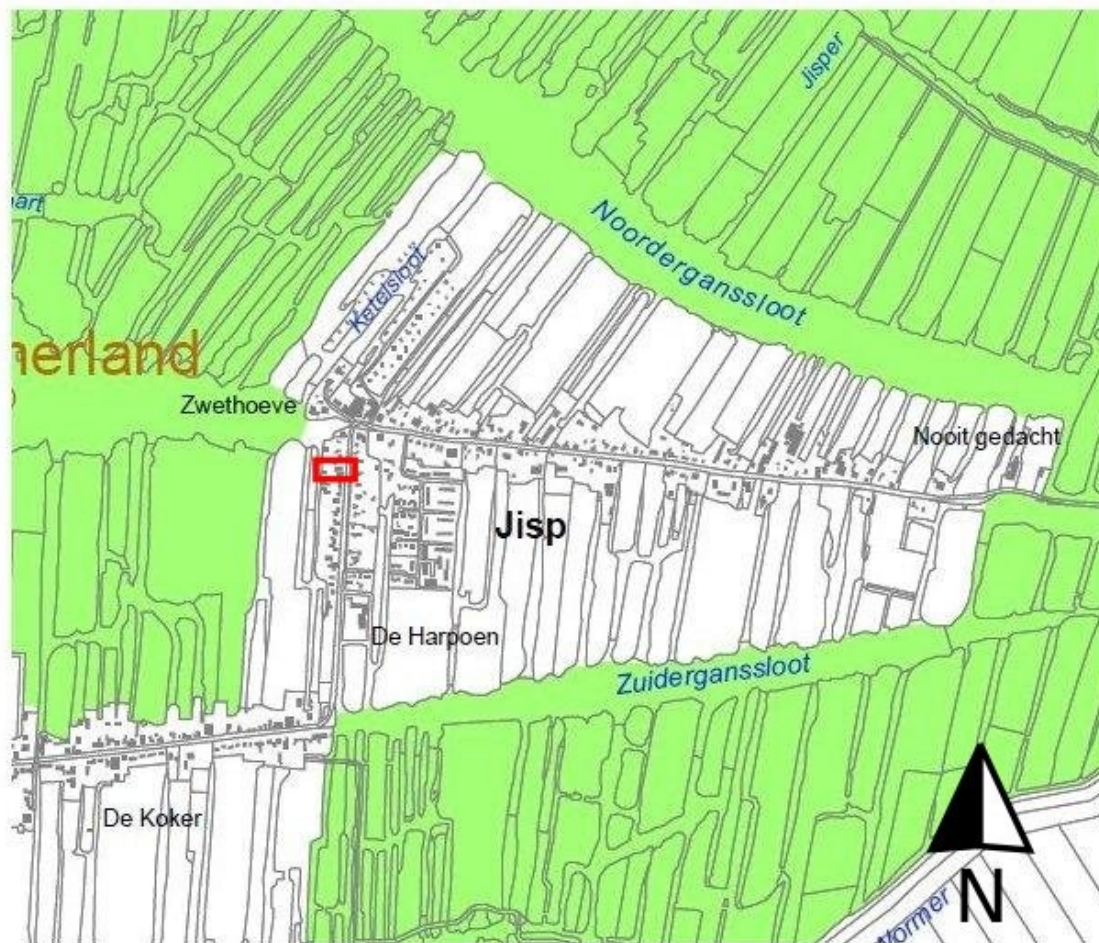
- het voorkomen van mogelijke groeilocaties voor beschermde planten
- de aanwezigheid van nesten en nestlocaties voor broedvogels
- de aanwezigheid van verblijf- en/of overwinteringsplaatsen voor vleermuizen, zoogdieren, amfibieën en reptielen

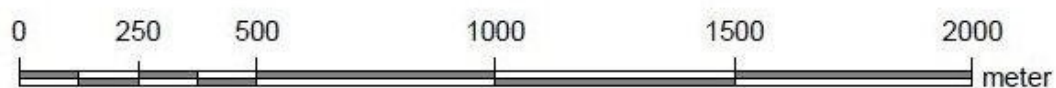
Figuur 1. Topografische kaart met de Bouwlocatie (kaart: Topografische Dienst)

Figuur 2. Luchtfoto bouwlocatie (geel omlijnd) op Weiver 37, Jisp. Bron: Bingmaps, Microsoft.

Schaal 1 : 25 000 (A2)

Figuur 3: ligging van de locatie ten opzichte van het Natura 2000-gebied "Wormer- en Jisperveld". Met de kleur groen is aangegeven: begrenzing Vogel- en Habitatrichtlijn.

2. Beschrijving bouwlocatie en omgeving

2.1. Locatie

De bouwlocatie is gesitueerd op het adres Weiver 37 te Jisp, gemeente Wormerland, Noord-Holland. De voorkant van het gebouw ligt aan de straat. Aan de achterkant grenst de locatie aan een tuin, sloot en daarachter gelegen graslandperceel dat geen onderdeel vormt van het Natura 2000-gebied Wormer en Jisperveld. Op ongeveer 150m afstand van de locatie begint de grens van het Natura 2000-gebied, voor de ligging: zie ook figuur 3.

2.2. Huidig en toekomstig gebruik

Op de huidige bouwlocatie bevindt zich momenteel een winkelpand met twee erboven gelegen appartementen (foto 4). De winkelruimte wordt aan derden verhuurd. Erachter bevindt zich een ruime tuin met niet-natuurlijke vegetatie en een schuur waarvan de achterkant dienst doet als boothuisje. (figuur 5 en 6). De achterkant van de tuin grenst aan een sloot die overigens geen deel uitmaakt van het Natura 2000-gebied Wormer en Jisperveld (figuur 7).

De bedoeling is dat de bebouwing op de bestaande locatie wordt gesloopt en plaatsmaakt voor een nieuwe vrijstaande woning.

2.3. Ligging ten opzichte van beschermde gebieden.

De lokatie ligt ten oosten van het Natura 2000-gebied Wormer en Jisperveld & Kalverpolder. Dit is een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet. Voor de ligging van het Natura 2000 gebied, zie figuur 3. Volgens het Ontwerpbesluit Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder is dit gebied aangewezen als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. De volgende waarden zijn aangewezen:

Habitatrichtlijn

In totaal zijn er drie natuurlijke habitattypen (bijlage I) en vijf habitatrichtlijnsoorten (bijlage II) aangewezen (Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire soorten zijn met een sterretje (*) aangeduid)

Habitattypen	Soorten Habitatrichtlijn
H4010 Vochtige laagveenheide H6430 Zoomvormende ruigten H7140 Overgangs- en trilvenen	H1134 Bittervoorn H1149 Kleine modderkruiper H1163 Rivierdonderpad H1318 Meervleermuis H1340 (*) Noordse woelmuis

Vogelrichtlijn

In totaal zijn er twee broedvogelsoorten (artikel 4, eerste lid) en vier trekkende vogelsoorten (artikel 4, tweede lid) volgens de Vogelrichtlijn beschermd (Richtlijn 79/409/EEG).

Broedvogels van de Vogelrichtlijn	Trekkende vogels van de Vogelrichtlijn
A021 Roerdomp A151 Kemphaan	A050 Smient A056 Slobeend A156 Grutto A295 Rietzanger

Figuur 4. Pand op huidige locatie, gezien vanaf de schuur/boothuis

Figuur 5. De tuin, gezien vanuit het pand.

Figuur 6. Schuur/boothuis

Figuur 7. Vlonder aan uiteinde van het erf, met aangrenzende sloot en weiland (sloot en grasland liggen buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder).

3. Onderzoeksresultaten Flora en Fauna

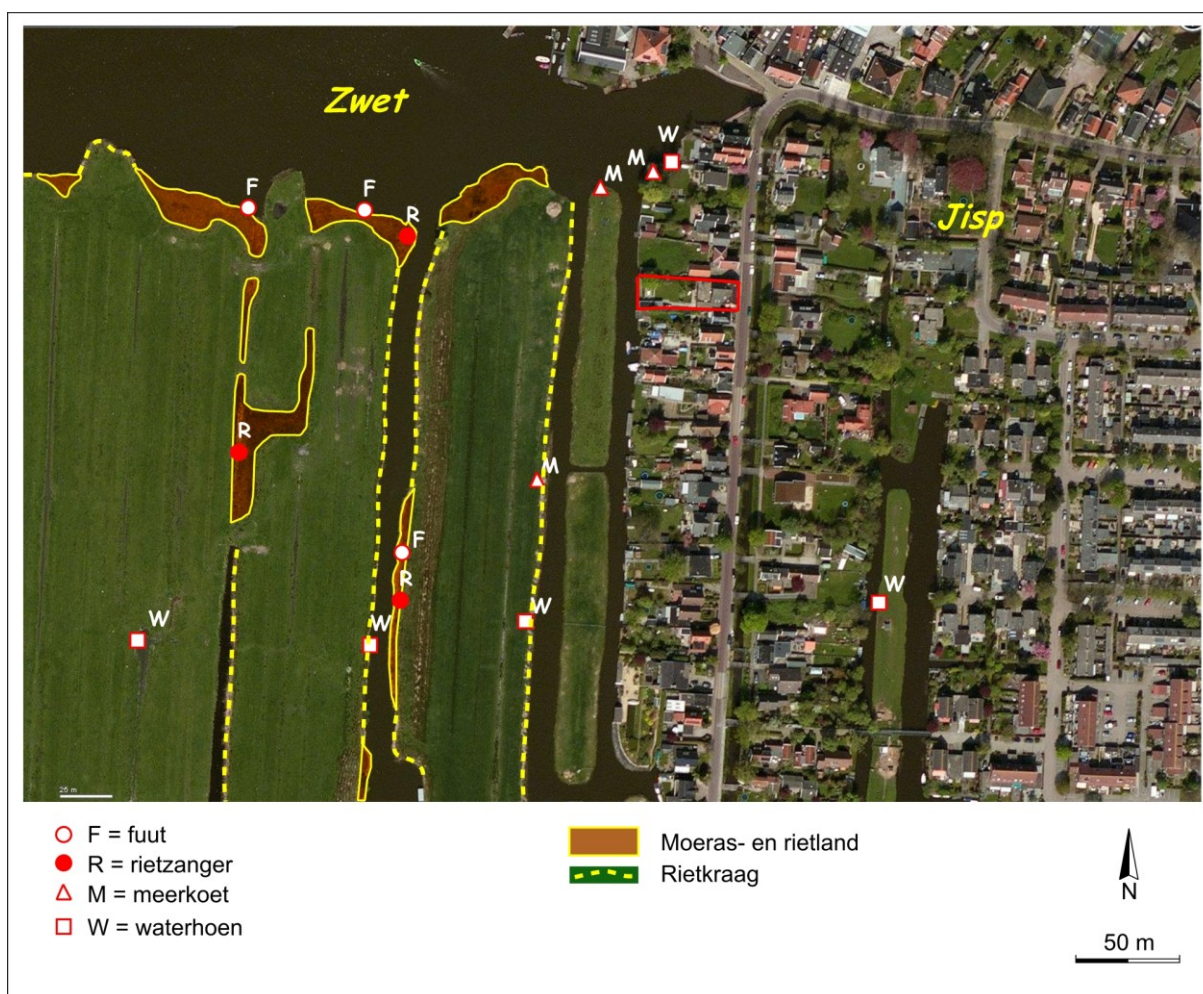
3.1. Inleiding

Op basis van een verkenning ter plekke en een inschatting van eventueel aanwezige beschermde soorten (zie hoofdstuk 1) is bekeken welke beschermde dier- en plantensoorten op en rond de onmiddellijke nabijheid van de sloop- en bouwlocatie voorkomen.

3.2. Vogels

3.2.1. Beschermde broedvogels

De huidige locatie is maart 2012 geïnspecteerd op het voorkomen van nesten van boerenzwaluw en huiszwaluw; deze soorten gebruiken de bestaande gebouwen niet. In de tuin werd op 3 m hoogte in een te kappen struik een oud vogelnest aangetroffen van een zangvogelsoort aangetroffen, wat erop duidt dat op het erf naast de voorgenomen bouwlocatie ooit een broedlocatie aanwezig is geweest. In de tuin werd een zingende Pimpelmees waargenomen. Uit de omgeving zijn algemene soorten als Roodborst, Koolmees, Huismus, Winterkoning, Putter, Spreeuw en Merel bekend.

Figuur 8. Broedlocaties moerasvogels (bron: Vens 2011)

3.2.2. Water- en moerasvogels

Direct grenzend aan de toekomstige bouwlocatie bevindt zich een sloot die parallel loopt aan de Weiver. De sloot maakt geen deel uit van het Natura 2000 gebied Wormer- en Jisperveld. In het Natura 2000-gebied broeden Meerkoet en Waterhoen langs diverse slootkanten op 100 meter van de toekomstige bouwlocatie. Fuut en Rietzanger broeden op minimaal 100 meter afstand van de toekomstige bouwlocatie in de rietkragen (figuur 8). De Rietzanger is beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Tevens geldt voor het Natura 2000- gebied Wormer- en Jisperveld met betrekking tot de Rietzanger een doelstelling tot behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 480 paren.

Doelstellingen Vogelrichtlijn:

De Rietzanger is beschermd volgens de vogelrichtlijn op grond van artikel 4 lid 2: trekkende vogelsoorten. Trekkende watervogels gebruiken overjarig riet als rustgebied, broedgebied en fourageergebied.

Op 200 meter afstand van de bouwlocatie begint het broedgebied van de ganzen (figuur 9). Het gaat om broedlocaties van vier soorten: Grauwe gans, Nijlgans, Canadese gans en Brandgans. Met uitzondering van Nijlgans zijn deze soorten beschermd volgens de Flora- en faunawet. Voor de broedende ganzensoorten zijn geen instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd in het kader van de Vogelrichtlijn (aanwijzingsbesluit N2000).

Figuur 9. Broedgebied ganzen. Bron: Vens 2011

3.2.3. Weidevogels

Geschikt leefgebied voor weidevogels bevindt zich op 100 meter afstand van de toekomstige bouwlocatie (figuur 10). Op korte afstand van de bouwlocatie (100 meter) broeden Kievit, Krakeend, Grutto (RL) en Scholekster. Op grotere afstand (meer dan 100 meter) broeden Kievit, Grutto (RL), Scholekster, Tureluur (RL), Slobeend, Zomertaling (RL), en Krakeend.

Soorten met de code RL behoren tot de zogenaamde Rode Lijst-soorten en zijn in ons land bedreigd. Voor bedreigde soorten geldt echter geen algemeen beschermingsregime, voor individuele soorten zijn soms wel aparte beschermingsmaatregelen geformuleerd, zoals voor strict beschermde soorten of soorten waarvan de leefgebieden worden beschermd via de Natuurbeschermingswet of EU-Vogelrichtlijn.

Figuur 10. Broedlocaties weidevogels (bron: Vens 2011)

Grutto en Slobeend, en ook Smient (wintergast) zijn middels de Vogelrichtlijn beschermd. Tevens geldt voor het Natura 2000- gebied Wormer- en Jisperveld met betrekking tot de Grutto een doelstelling tot behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied. Met betrekking tot de Slobeend geldt een doelstelling tot behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 90 vogels (seizoensgemiddelde). Voor Smienten is de doelstelling gericht op behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied, met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 5.800 vogels (seizoensgemiddelde). Het Wormer- en Jisperveld heeft onder andere een functie als slaapplek en als foerageergebied.

Het Natura 2000-gebied is groot genoeg om rust te garanderen tijdens de rust- en foerageerperiode. Er kunnen dan meerdere gebiedselen worden benut. Tijdens de broedperiode zijn de vogels echter plaatstrouw en kan er akoestische verstoring plaatsvinden door zware bouwwerkzaamheden (slopen en heien).

Doelstellingen Vogelrichtlijn:

Voor Grutto, Smient en de Slobeend gelden doelstellingen in het kader van de Vogelrichtlijn op grond van artikel 4 lid 2: trekkende vogelsoorten. Hun leefgebied is beschermd. Deze trekkende vogelsoorten (niet-broedvogels) gebruiken de weilanden als rustgebied, broedgebied en fourageergebied.

3.3. Zoogdieren (excl. vleermuizen)

Het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder is aangewezen als leefgebied voor de Noordse Woelmuis. Deze woelmuizensoort komt uitsluitend in Nederland voor en is gebonden aan moerassige laagten en ruigten. De Noordse woelmuis geniet de zwaarste bescherming (Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Tabel 3 Flora- en Faunawet).

De afstand tot het dichtstbijzijnde leefgebied waarin Noordse Woelmuis kan voorkomen –natte en vochtige rietkragen en moerassen- ligt op 100 meter van de toekomstige bouwlocatie (figuur 11).

Habitatrichtlijn

De Noordse woelmuis is een strikt beschermde prioritaire soort, inclusief het leefgebied

Figuur 11: potentieel leefgebied Noordse woelmuis

In de omgeving van de bouwlocatie komen nog een aantal andere, algemene zoogdiersoorten voor: Mol, Haas, Huisspitsmuis, Egel, Huismuis, Bosmuis, Bruine Rat. Met uitzondering van Bruine rat en Huismuis zijn deze zoogdieren beschermd (Tabel 1 van de Flora- en Faunawet). Geen van de genoemde soorten is aangetroffen op de bouwlocatie.

3.4. Vleermuizen

In de deelgemeente Jisp komen vier soorten beschermde vleermuizen voor: de Dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Meervleermuis.

De Meervleermuis is een soort van de Habitatrichtlijn, voor deze soort is ook een instandhoudingsdoelstelling geformuleerd voor het onderhavige N2000-gebied Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder.

De overige soorten vleermuizen genieten eveneens een wettelijk bescherming, maar maken geen onderdeel uit van de doelstellingen van het aangrenzende N2000-gebied. Voor het verstoren of vernietigen van hun verblijfplaatsen (of in het geval van de Meervleermuis ook het leefgebied) is een ontheffing nodig.

Meervleermuis gebruikt het omliggende N2000 gebied als foerageergebied, maar verblijft overdag op zolders en spouwmuren van gebouwen in de bebouwde kom. Op de bouwlocatie zijn geen zomer- of winterverblijven van vleermuizen aangetroffen. Ook vormt de locatie geen belangrijk onderdeel in de voedselroute van meervleermuis. De bouwlocatie maakt dus geen onderdeel uit van het leefgebied van Meervleermuis.

Wel gebruiken alle in Jisp voorkomende vleermuissoorten de directe omgeving van de bouwlocatie als aanvliegroute. Hierbij benutten ze de bomen en wegsloot langs het Weiver als oriëntatiepunten tijdens (Dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger) hun foerageerroute, of op weg naar de foerageerroutes (Meervleermuis, Laatvlieger, Dwergvleermuis) die in het N2000-gebied zijn gelegen. Op de sloop- en bouwlocatie zijn geen grote bomen (diameter borsthoogte > 3 dm) aangetroffen met voor vleermuizen geschikte gaten, hopen of scheuren. Aangezien er geen werkzaamheden tijdens de nacht zullen plaatsvinden, wordt er geen verstoring voor vleermuizen verwacht.

3.5. Amfibieën en reptielen

Uit de bebouwingskern van Jisp zijn een aantal soorten amfibieën en reptielen bekend: het betreft Meerkikker, Bastaardkikker, Bruine kikker, Kleine watersalamander, Gewone pad, Ringslang, Rugstreeppad en Vroedmeesterpad (de laatste soort is er geïntroduceerd en verwilderd en vormt sinds 2010 een kleine populatie rond het dorp). De Vroedmeesterpad, de Ringslang en de Rugstreeppad genieten de zwaarste bescherming (Tabel 3 van de Flora- en Faunawet). Voor de andere soorten geldt het lichtste beschermingsregime (Tabel 1 van de Flora- en Faunawet)

Rugstreeppad komt op 200 meter van de bouwlocatie voor, maar is tijdens de inspectie niet op de bouwlocatie aangetroffen. De Vroedmeesterpad zit op 1 kilometer afstand van de bouwlocatie en is niet aangetroffen op de bouwlocatie. De Ringslang wordt sporadisch in de omgeving waargenomen, nog het meest in sloten en rietlanden van het aangrenzende N2000-gebied. Ringslang is niet op de bouwlocatie aangetroffen, ook komen op de bouwlocatie geen broedhopen voor.

Op de bouwlocaties is geen geschikt leefgebied aanwezig (drassige oevers, heldere tuinvijvers met waterplanten) voor Bruine kikker, Meerkikker, Bastaardkikker en Kleine Watersalamander. Ook de sloot achter het huis (figuur 7) is ongeschikt als leefgebied voor amfibieën.

Bij de inspectie is de sloot afgevisd en er werden geen amfibieën in aangetroffen. Voor Gewone Pad, Rugstreeppad en Kleine watersalamander is er wel potentieel geschikt landhabitat aanwezig in de vorm van een rommelhoekje met stapels hout, bloempotten en dakpannen op de bouwlocatie (figuur 12). Tijdens de inspectie zijn Gewone Pad, Rugstreeppad en Kleine watersalamander hier niet aangetroffen.

Figuur 12. Rommelhoekje Weiver 37, mogelijke overwinteringsplek voor Kleine watersalamander, Rugstreeppad of Gewone pad (niet aangetroffen).

3.6. Vissen

Het Natura 2000- gebied is aangewezen voor drie vissoorten: Bittervoorn, Rivierdonderpad en Kleine modderkruiper. Voor Bittervoorn en Kleine modderkruiper geldt een doelstelling tot behoud van verspreiding, omvang en kwaliteit van het leefgebied voor behoud van de populatie. Voor Rivierdonderpad geldt een doelstelling tot behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied voor behoud van de populatie.

De sloot langs de bouwlocatie (figuur 7) is afgevisd. Tijdens deze inspectie zijn er geen vissoorten aangetroffen. Ook zijn er geen beschermde vissoorten uit deze sloot bekend. Het deel van de sloot wat aan de bouwlocatie grenst, wordt gekenmerkt door de steile kanten, het vrijwel ontbreken van waterplanten en helofyten (oeverbegroeiing), een weke modderbodem en een sterke vertroebeling. Op grond van deze kenmerken wordt de aangezende sloot als sterk ongeschikt geacht als leefgebied voor Bittervoorn, Rivierdonderpad en Kleine modderkruiper.

Omdat de werkzaamheden niet de sloot betreffen zijn er ook geen schadelijke effecten op beschermde vissoorten te verwachten. Ook akoestische effecten of trillingseffecten zullen op deze soorten geen effect hebben.

3.7. Ongewervelde dieren

Van de gehele stadswijk en wijde omgeving (gemeente Wormerland) zijn geen beschermde ongewervelde dieren bekend (dit betreft bij wettelijk beschermde land- en waterslakken, kevers, dagvlinders, nachtvlinders, libellen en mieren), Beschermde ongewervelde dieren ontbreken derhalve ook op de bouwlocatie.

3.8. Flora

In het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder komen de volgende beschermde plantensoorten voor: Rietorchis, Welriekende nachtorchis, Brede orchis, Vleeskleurige orchis, Veenmosorchis (na 2006 verdwenen), Harlekijn (na 2005 verdwenen), Ronde zonnedaauw, Kongingsvaren, Zwanenbloem en Dotterbloem. In de bebouwde kom van Jisp komen langs de sloot van het Weiver alleen Dotterbloem en Zwanenbloem voor. Overige beschermde plantensoorten ontbreken in de omgeving.

Beschermde plantensoorten komen niet op en in de onmiddellijke nabijheid van de bouw- en slooplocatie voor. Langs de slootkant aan de westzijde van het perceel en direct aangrenzend langs het Weiver werden eveneens geen beschermde soorten aangetroffen. Er zijn geen beschermde muurplanten aangetroffen. Evenmin zijn er beschermde soorten van de bouwlocatie uit het verleden bekend. Er kan worden geconcludeerd dat er geen beschermde plantensoorten op de bouw- en slooplocatie voorkomen.

3.9. Habitattypen

In het habitatrichtlijn gebied Wormer en Jisperveld & Kalverpolder zijn in het voorlopig aanwijzingsbesluit doelstellingen opgenomen voor drie habitattypen: H4010 Noord-Atlantische vochtige heide, H6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten en H7140 Overgangs- en trilvenen. In het Wormer- en Jisperveld komen van deze habitattypen de volgende subtypen voor: H4010B Vochtige heide (laagveen), H7140B Veenmosrietland en H6430B Zoomvormende ruigten (wilgenroosje). Geen van deze habitattypen komt op de bouwlocatie of in de onmiddellijke nabijheid voor (afstand 50 meter) (Bron: Van 't Veer et al. 2009, Van 't Veer & Hoogenboom, 2006).

4. Toetsing aan de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet (N2000-doelen)

4.1. Licht beschermde soorten Flora- en faunawet (tabel 1-soorten)

De ingreep zal naar verwachting niet leiden tot verlies van leefgebied en verstoring van enkele algemene soorten die opgenomen zijn in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

4.2. Broedende en niet-broedende vogelsoorten (Flora- en faunawet, Vogelrichtlijn-Natura 2000)

Algemene soorten (zangvogels)

De directe omgeving is geschikt voor het broeden van algemene soorten als Huismus, Winterkoning, Roodborst, Heggenmus, Merel, Pimpelmees en/of Koolmees. Er zijn voor deze soorten voldoende broedmogelijkheden aanwezig in de directe omgeving van de bouwlocatie.

In een te kappen struik werd een lang verlaten nest aangetroffen, dat ook recentelijk niet meer wordt gebruikt. Geadviseerd wordt om de struik buiten het broedseizoen van de zangvogels te verwijderen, dat wil zeggen na 1 augustus en voor 1 maart. Nesten van Zwaluwen zijn niet aangetroffen.

Voor algemene vogelsoorten die wel volgens de Flora- en faunawet, maar niet volgens de Vogelrichtlijn zijn beschermd is geen ontheffing nodig.

Water- en Moerasvogels

Watervogels komen op de bouwlocatie niet voor. In de directe omgeving van de bouwlocatie betreft het algemene soorten (Meerkoet, Fuut, Waterhoen) die ook elders in het gebied kunnen verblijven. Deze soorten broeden te ver van de locatie af om door bouwwerkzaamheden te worden verstoord.

Rietzanger en Roerdomp

Het leefgebied van de Rietzanger in het aangrenzende N2000 gebied is beschermd krachtens de natuurbeschermingswet (Vogelrichtlijn). Rietkragen die als leef- en broedgebied dienen komen op 100 meter afstand van de bouwlocatie voor (figuur 8). Het Natura 2000-gebied is groot genoeg om rust te garanderen tijdens de rust- en foerageerperiode. De bouw en sloopwerkzaamheden zullen hier geen significante verstoring opleveren. Roerdomp broedt niet in de omgeving, verstoring van deze soort is niet te verwachten.

Tijdens de broedperiode kan er echter akoestische verstoring plaatsvinden door zware bouwwerkzaamheden (slopen en heien). Van rietzanger wordt echter niet verwacht dat hierdoor verstoringen van het broedgebied ontstaan. Daarvoor liggen de broedlocaties te ver. De gemiddelde verstoringafstand wordt op 90 meter geschat. Er is derhalve geen verstoring van Rietzanger te verwachten tijdens de werkzaamheden. Er is dus geen ontheffing nodig.

De afstand tot de bouwlocatie is dermate groot dat er van verstoring van Rietzanger tijdens de broedperiode geen sprake zal zijn. Roerdomp broedt niet in de directe omgeving en kan daardoor niet verstoord worden. Ook andere moeras- en watervogels broeden op te grote afstand om verstoord te worden. Er is dus geen ontheffing nodig.

Ganzen

Op 200 meter afstand van de bouwlocatie begint het broedgebied van de ganzen (figuur 9). Het gaat om vier soorten (Grauwe gans, Nijlgans, Canadese gans en Brandgans) die algemeen beschermd zijn en niet beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn. Gezien de grote afstand tot de bouwlocatie zijn er ten aanzien van de ganzen geen verstoringen te verwachten.

De afstand tot de bouwlocatie is dermate groot dat er van verstoring van de ganzen tijdens de broedperiode geen sprake zal zijn. Er is dus geen ontheffing nodig.

Weidevogels

In het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld broeden weidevogels op 100 meter van de bouwlocatie (figuur 10). Alle soorten weidevogels zijn volgens de Flora- en faunawet beschermd. Een aantal soorten maakt tevens deel uit van de beschermde soorten van de Vogelrichtlijn en zijn onderdeel van het aanwijzingsbesluit N2000-Vogelrichtlijngebied Wormer- en Jisperveld (zie 3.1.3). Het betreft Kemphaan, Grutto, Slobeend en Smient. Weidevogels zijn zeer gevoelig voor verstoring. De verstoringafstand wordt door deskundigen op 100 tot 300 meter geschat. Een overzicht van verschillende verstoringafstanden wordt hieronder gegeven (tabel 1).

Tabel 1: Verstoringafstanden weidevogels (visuele verstoring)

Verstorende elementen	Verstoringafstand in meter
Wegen	100
Autosnelweg	300
Fietspad en frequent gebruikt wandelpad	100 – 190
Opgaande bebouwing	250

Deze tabel is gebaseerd op recente gegevens genoemd in Visbeen et al. (2009), Oosterveld & Altenburg (2005), Van 't Veer & Scharringa (2008) en Krijgsveld et al. (2008).

Omdat al jaren, direct achter de bebouwing van Jisp, sprake is van broedgevallen van weidevogels wordt de verstoringsgrens op 100 meter geschat. Dit komt overeen met visuele verstoringen die bekend zijn van fietspaden of frequent gebruikte wandelpaden. Verstoring door werkzaamheden als bouwen tijdens de broedperiode worden zeer gering geacht en niet significant. Hiervoor bevindt de bouwlocatie zich te ver van de bekende broedlocaties.

Zware bouwwerkzaamheden (slopen en heien) kunnen tijdens de broedperiode verstoring veroorzaken (akoestische verstoring). Uitgegaan is van een akoestisch verstorende invloed tot 300 meter afstand van de werkzaamheden. Deze afstand is gebaseerd op verstoringen van geluid veroorzaakt door een autosnelweg. Gezien de broedgevallen van weidevogels, die op minder dan 300 meter afstand liggen van de bouwlocatie, is geluidsverstoring tijdens zware bouwwerkzaamheden te verwachten. Hierbij gaat het om heien en sloopwerkzaamheden. Andere werkzaamheden, zoals metselen, schilder- en timmerwerkzaamheden, worden als minder verstorend ingeschat. Deze komen overeen met werkzaamheden die regelmatig op erven in de bebouwde kom worden uitgevoerd. In Jisp heeft dit niet geleid tot een grote verstoringscirkel: weidevogels blijken te broeden tot een afstand van 100 meter tot de bebouwde kom (zie figuur 10).

Het aangrenzende graslandgebied wordt in de winter nauwelijks gebruikt door grote groepen smienten. Verwacht wordt dat de werkzaamheden in deze periode geen significante effecten hebben op de trekkende vogelsoorten die vanaf het najaar tot aan het voorjaar in het gebied aanwezig zijn. Er is dus ten aanzien van smient en slobeend geen verstoring te verwachten. Kemphaan broedt niet in de omgeving, verstoring van deze soort is evenmin te verwachten.

Resumerend is alleen akoestische verstoring te verwachten tijdens zware bouwwerkzaamheden (slopen en het heien). Aanbevolen wordt om deze zware werkzaamheden buiten de broedperiode van de weidevogels te laten plaatsvinden, dat wil zeggen na 15 juni en vóór 1 maart

Indien er tijdens de broedperiode van de weidevogels (1 maart- 15 juni) geen zware bouwwerkzaamheden (slopen en heien) plaatsvinden, is er geen ontheffing nodig.

4.3. Vleermuizen (Flora- en faunawet, Habitatrichtlijn-Natura 2000)

De bomenrij langs het Weiver vormt de foerageerroute naar elders in de wijk (jachtgebied) of naar het Natura 2000 gebied. Deze bomen worden ongemoeid gelaten. Ook de rietkragen op 100 meter afstand van de bouwlocatie zijn geschikt als foerageergebied voor beschermde vleermuizen. Foerageergebied is alleen beschermd als het van essentieel belang is voor een verblijfplaats. Dit is het geval als het verdwijnen van het foerageergebied, ook tot het verdwijnen van de verblijfplaats zal leiden. Dit is niet aan de orde: vleermuizen verblijven niet in rietkragen en op de bouwlocatie zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Ook opgaande elementen vormen geen bedreiging voor de voedselvluchten. Derhalve bestaan er wat betreft foerageergebied en het ontbreken van vleermuisverblijven geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet. Ten aanzien van Meervleermuis, onderdeel van de doelstellingen in het aanwijzingsbesluit Natura 2000 Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder (Habitatrichtlijngebied), zijn evenmin verstoringen te verwachten. In de woning komt geen zomer- of winterverblijf van vleermuizen of van Meervleermuis voor.

Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd mbt vleermuizen.

4.4. Overige zoogdieren (Flora- en faunawet, Habitatrichtlijn-Natura 2000)

Potentieel leefgebied van de Noordse woelmuis komt op 100 meter van de bouwlocatie voor. De bouwwerkzaamheden zullen geen invloed hebben op het leefgebied van beschermde zoogdieren, evenmin op de strikt beschermde prioritaire soort Noordse woelmuis. Ook na de bouw is er geen blijvende invloed te verwachten op de beschermde soorten of op het leefgebied van Noordse woelmuis.

Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd mbt beschermde zoogdieren.

4.5. Vissen, amfibieën en reptielen (Flora- en faunawet, Habitatrichtlijn-Natura 2000)

Er komen geen beschermde soorten op de bouw- en slooplocatie voor; tevens heeft de bouwlocatie geen invloed op de aangrenzende sloot. Er is derhalve geen ontheffing noodzakelijk. Verstoring of beschadiging van soorten waarvoor een instandhoudingsdoelstelling in het kader van het aangrenzende Natura 2000-gebied is geformuleerd (Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad), is uitgesloten. Ook hier hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd mbt beschermde vissen, reptielen en amfibieën
--

Op vrijwillige basis kan er voorafgaand aan de werkzaamheden gekeken worden of Gewone Pad of Kleine Watersalamander zich na de inspectie op de bouwlocatie hebben gevestigd. In dat geval kunnen deze dieren met een emmer naar een geschikte, veilige locatie worden verplaatst, bijvoorbeeld de sloot langs de Weiver.

4.6. Ongewervelde dieren (Flora- en faunawet)

Beschermde ongewervelde dieren zijn niet van de bouwlocatie, noch uit de wijde omgeving bekend en ontbreken derhalve op de bouwlocatie. Er is voor deze groep diersoorten geen ontheffing noodzakelijk.

Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd mbt beschermde ongewervelde dieren.
--

4.7. Flora (Flora- en faunawet)

Beschermde plantensoorten ontbreken op de bouwlocatie en in de directe omgeving van de bouwlocatie. Ook vinden er geen werkzaamheden plaats die op afstand (bijv. ontwatering) beschermde soorten kunnen aantasten. Er is derhalve geen ontheffing noodzakelijk.

Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd mbt beschermde flora.
--

4.8. Habitattypen (Habitatrichtlijn-Natura 2000)

Beschermde habitattypen ontbreken op de bouwlocatie en in de onmiddellijke nabijheid (afstand < 50 meter). De bouwwerkzaamheden hebben geen effect op de beschermde habitattypen. Er worden ook geen hydrologische ingrepen gedaan die schadelijk zijn voor de beschermde habitattypen. Er is derhalve geen ontheffing noodzakelijk.

Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd mbt beschermde habitattypen.

5. Conclusies

Algemene beschermde soorten Flora- en Faunawet (zgn. tabel 1 soorten)

Op basis van de beschikbare gegevens, de veldinspectie en recente informatie uit de broedvogelatlas kan worden geconcludeerd dat de sloop- en bouwwerkzaamheden niet zullen leiden tot een verlies van leefgebied van soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Het betreft soorten als Bruine kikker en Meerkikker. Derhalve is geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten te verwachten. Het betreft algemene soorten betreft waarvoor voldoende leefgebied in de directe omgeving aanwezig is. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Beschermde vogelsoorten Flora- en faunawet

Er komen geen strikt beschermde soorten voor op de bouw- en slooplocatie. In de aangrenzende beplanting en in de te slopen gebouwen zijn geen (vaste) broedplaatsen of (spechten)holen aangetroffen. De omgeving van de bouwlocatie is geschikt voor Huismus, Roodborst, Heggenmus, Pimpelmees, Koolmees, Winterkoning en Merel. Dit zijn algemene broedvogelsoorten waarvoor voldoende broedmogelijkheden in de directe omgeving aanwezig zijn. De bouw- en sloopwerkzaamheden hebben daarom geen invloed op de instandhouding van deze soorten.

Er zijn geen ecologische omstandigheden of zwaarwegende feiten die een bescherming van eventueel aanwezige nesten van broedvogels rechtvaardigen. Nader onderzoek naar deze soorten is dus niet noodzakelijk. Voor de algemene broedvogelsoorten geldt voorts dat als het nest verlaten is, er geen ontheffing voor het verwijderen van deze nesten noodzakelijk is.

Verder van het gebied broeden beschermde weidevogels als Tureluur en Slobeend. Deze soorten kunnen tijdens de broedperiode door geluiden worden verstoord.

Overige beschermde soorten Flora- en faunawet (tabel 2 en 3 soorten)

Rond de bouwlocatie kunnen bomen van de zomer tot het najaar eventueel worden gebruikt voor voedselvluchten van dwergvleermuis. De bouwlocatie is echter in het geheel niet van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast zijn op de sloop- en bouwlocatie geen grote bomen (diameter borsthoogte > 3 dm) aangetroffen met voor vleermuizen geschikte gaten, holen of scheuren. In de gebouwen komen geen winter- of zomerverblijven voor. Er zijn daarom geen belemmeringen met betrekking tot de Flora- en faunawet. Een ontheffing hoeft niet te worden aangevraagd.

Op de locatie komen geen beschermde soorten vissen, amfibieën, reptielen of zoogdieren voor. Ook beschermde ongewervelde diersoorten en beschermde vaatplanten ontbreken. Hiervoor hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Op de locatie komen geen soorten van de habitatrichtlijn voor. Ook zullen de bouw- en sloopwerkzaamheden geen effect hebben op beschermde soorten en leefgebieden in het aangrenzende Natura 2000-gebied. Derhalve zullen de werkzaamheden geen significant effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten Noordse woelmuis, Meervleermuis, Bittervoorn, Rivierdonderpad en Kleine modderkruiper. Er is daardoor geen speciale ontheffings- en toetsingsprocedure voor deze soorten nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Beschermde habitattypen van de Habitatrichtlijn

Er komen geen beschermde habitattypen op de bouwlocatie of in de onmiddellijke nabijheid van de bouwlocatie voor (afstand < 50 meter). Er vinden ook geen hydrologische ingrepen plaats die schade opleveren aan de aangewezen habitattypen. Er is daardoor geen speciale ontheffings- en toetsingsprocedure voor deze habitattypen nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Soorten van de Vogelrichtlijn: mitigerende maatregelen

Op meer dan 100 meter afstand van de bouwlocatie broeden vogels die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn en waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd. Het betreft uitsluitend trekkende vogelsoorten. Beschermd broedvogels van de Vogelrichtlijn, Kemphaan en Roerdomp, broeden niet in de onmiddellijke nabijheid. Ten aanzien van deze soorten is geen enkele verstoring te verwachten.

Tijdens zware bouwwerkzaamheden, slopen en heien, is mogelijk akoestische storing te verwachten ten aanzien van het leefgebied van de soorten Rietzanger, Slobeend en Grutto. Het betreft dan vooral verstoring tijdens de broedperiode. Om te foerageren kunnen deze soorten een veel groter gebied gebruiken en is geen significante verstoring door de bouw- en sloopwerkzaamheden te verwachten. Verstoring door lichte bouwwerkzaamheden als schilderen, timmeren en zagen is tot op een afstand van 100 meter van de bouwlocatie niet te verwachten. Binnen deze afstand komen geen vogelsoorten voor waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd. Verstoring van Smient is niet te verwachten omdat deze soort tijdens de najaars- en winterperiode van een veel groter gebied gebruik kan maken.

Resumerend is alleen verstoring te verwachten tijdens zware bouw- en sloopwerkzaamheden ten tijde van de broedperiode van de soorten Slobeend en Grutto (beschermd leefgebied Natura 2000, inzake de Vogelrichtlijn). Ook voor andere broedende soorten die krachtens de Flora- en faunawet zijn beschermd, Krakeend, Tureluur, Kuifeend, is akoestische verstoring tijdens heien en slopen te verwachten. Verstoring van ganzen, water- riet en moerasvogels is niet te verwachten. Hiervoor ligt de locatie te ver van de broedgebieden.

Voorgesteld wordt om de zware werkzaamheden(slopen en heien) buiten de broedtijd van weidevogels (1 maart - 15 juni) te laten plaatsvinden. Van de overige bouwwerkzaamheden wordt geen verstoring verwacht.

Eindconclusies

1. De verzamelde gegevens worden voldoende volledig geacht om een goede beoordeling te geven ten aanzien van mogelijke schade tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden aan beschermde dier- en plantensoorten (Flora- en faunawet, Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn). Deze soorten komen niet op de bouwlocatie voor.
2. Aanvullend onderzoek naar beschermde soorten is daarom niet aan de orde.
3. Concluderend kan gezegd worden dat er geen significante verstoring is te verwachten tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten, met uitzondering van broedende weidevogels (zie punt 4).
4. Ten aanzien van het tijdstip van de bouwwerkzaamheden: vanwege te verwachte akoestische verstoring op broedende weidevogels tijdens zware bouwwerkzaamheden, dient het heien en slopen buiten de broedtijd plaats te vinden (mitigerende werkzaamheden). Als het heien en slopen buiten de periode 1 maart t/m 15 juni plaatsvindt, is geen verstoring te verwachten. Van lichte bouwwerkzaamheden als timmeren, metselen, zagen en schilderen is geen significante verstoring te verwachten.
5. Zo lang de mitigerende werkzaamheden genoemd onder punt 4 in acht worden genoemd, hoeft er voor de werkzaamheden geen ontheffing te worden aangevraagd in het kader van de Flora en faunawet en het kader van de Natuurbeschermingswet (Habitat- en Vogelrichtlijn – Natura 2000).

6. Bronnen

- Vens, N. (red.), 2011. Broedvogels van het Wormer- en Jisperveld in 2010.
- Scharringa C.J.G. et al. (red.), 2010. Atlas Broedvogels Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G. & R. van 't Veer, 2012. Verspreiding Weidevogels Noord-Holland.
- Van 't Veer, R., D.M. Hoogenboom, A. Aptroot & J.P.C. van der Goes, 2009. Veenmos-rietlanden in Natura 2000-gebieden Laag Holland. Actualisering van de habitattypenkaart. Landschap Noord-Holland, Heiloo. Interne rapportage, 64 pp + bijlagen.
- Van 't Veer, R. & D.M. Hoogenboom, 2006. Atlas van de Natura 2000-gebieden in Laag holland. Landschap Noord-Holland, Heiloo, 166 pp + bijlagen.
- Atlas Amfibieën en reptielen Noord-Holland (2010)
- www.vlinderstichting.nl
- www.natuurloket.nl
- www.minInv.nl
- www.ravon.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.synbiosys.alterra.nl

Bijlagen :Tabellen en toelichting Flora-Faunawet en Natuurbeschermingswet.

Toelichting tabel 1

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.

-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Tabel 1: Algemene soorten	
R = soort van Rode lijst 2004	
<u>Zoogdieren</u>	
aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
bunzing	<i>Mustela putorius</i>
dwergpspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
egel	<i>Erinaceus europeus</i>
gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
haas	<i>Lepus europeus</i>
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
mol	<i>Talpa europea</i>
ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
ree	<i>Capreolus capreolus</i>
rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
vos	<i>Vulpes vulpes</i>
wezel	<i>Mustela nivalis</i>
woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
<u>Reptielen en amfibieën</u>	
bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>
kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
<u>Mieren</u>	
behaarde rode bosmier	<i>Formica rufa</i>
kale rode bosmier	<i>Formica polyctena</i>
stronkmier	<i>Formica truncorum</i>
zwartrugbosmier	<i>Formica pratensis</i>
<u>Slakken</u>	
wijngaardslak	<i>Helix pomatia</i>
<u>Vaatplanten</u>	
aardaker	<i>Lathyrus tuberosus</i>
akkerklokje	<i>Campanula rapunculoides</i>
brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>
breed klokje	<i>Campanula latifolia</i>
dotterbloem*	<i>Caltha palustris</i>
gewone vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>
grasklokje	<i>Campanula rotundifolia</i>
grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>
kleine maagdenpalm	<i>Vinca minor</i>
knikkende vogelmelk	<i>Ornithogalum nutans</i>
koningsvaren	<i>Osmunda regalis</i>
slanke sleutelbloem	<i>Primula elatior</i>
zwanebloem	<i>Butomus umbellatus</i>
m.u.v. spindotterbloem	

Toelichting tabel 2

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Tabel 2: overige soorten	
R = soort van Rode lijst 2004	
<u>Zoogdieren</u>	
Damhert ^R	<i>Dama dama</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Grijze zeehond ^R	<i>Halichoerus grypus</i>
Grote bosmuis ^R	<i>Apodemus flavicollis</i>
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
<u>Reptielen en amfibieën</u>	
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>
Levendbarende hagedis	<i>Lacerta vivipara</i>
<u>Dagvlinders</u>	
Moerasparelmoervlinder ^R	<i>Euphydryas aurinia</i>
Vals heideblauwtje ^R	<i>Lycaeides idas</i>
<u>Vissen</u>	
Bermpje	<i>Noemacheilus barbatulus</i>
Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>
Meerval	<i>Silurus glanis</i>
Rivierdonderpad	<i>Cottus gobio</i>
<u>Vaatplanten</u>	
Aangebrande orchis ^R	<i>Orchis ustulata</i>
Aapjesorchis ^R	<i>Orchis simia</i>
Beenbreek ^R	<i>Narthecium ossifragum</i>
Bergklokje	<i>Campanula rhomboidalis</i>
Bergnachtorchis ^R	<i>Platanthera chlorantha</i>
Bijenorchis	<i>Ophrys apifera</i>
Blaasvaren ^R	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauwe zeedistel	<i>Eryngium maritimum</i>
Bleek bosvogeltje ^R	<i>Cephalanthera damasonium</i>
Bokkenorchis ^R	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Brede orchis ^R	<i>Dactylorhiza majalis majalis</i>
Bruinrode wespenorchis ^R	<i>Epipactis atrorubens</i>
Daslook	<i>Allium ursinum</i>
Dennenorchis ^R	<i>Goodyera repens</i>
Duitse gentiaan ^R	<i>Gentianella germanica</i>
Franjgentiaan ^R	<i>Gentianella ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis ^R	<i>Epipactis muelleri</i>
Gele helmblom	<i>Pseudofumaria lutea</i>
Gevlekte orchis ^R	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Groene nachtorchis ^R	<i>Coeloglossum viride</i>
Groensteel ^R	<i>Asplenium viride</i>
Grote keverorchis ^R	<i>Listera ovata</i>
Grote muggenorchis ^R	<i>Gymnadenia conopsea</i>
Gulden sleutelbloem ^R	<i>Primula veris</i>
Harlekijn ^R	<i>Orchis morio</i>
Herfstschroeforchis ^R	<i>Spiranthes spiralis</i>
Hondskruid ^R	<i>Anacamptis pyramidalis</i>
Honingorchis ^R	<i>Herminium monorchis</i>
Jeneverbes ^R	<i>Juniperus communis</i>
Klein glaskruid	<i>Parietaria judaica</i>
kleine keverorchis ^R	<i>Listera cordata</i>
kleine zonnedaauw ^R	<i>Drosera intermedia</i>
klokjesgentiaan ^R	<i>Gentiana pneumonanthe</i>
kluwenklokje ^R	<i>Campanula glomerata</i>
koraalwortel ^R	<i>Corallorhiza trifida</i>
kruisbladgentiaan ^R	<i>Gentiana cruciata</i>
lange ereprijs	<i>Veronica longifolia</i>
lange zonnedaauw ^R	<i>Drosera anglica</i>
mannetjesorchis ^R	<i>Orchis mascula</i>
maretak	<i>Viscum album</i>
moeraswespenorchis ^R	<i>Epipactis palustris</i>

Tabel 2: overige soorten	
muurbloem ^R	<i>Erysimum cheiri</i>
parnassia ^R	<i>Parnassia palustris</i>
pijlscheefkelk ^R	<i>Arabis hirsuto sagittata</i>
poppenorchis ^R	<i>Aceras anthropophorum</i>
prachtklokje	<i>Campanula persicifolia</i>
purperorchis ^R	<i>Orchis purpurea</i>
rapunzelklokje ^R	<i>Campanula rapunculus</i>
rechte driehoeksvaren ^R	<i>Gymnocarpium robertianum</i>
rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis</i> <i>praetermissa</i>
ronde zonnedaauw ^R	<i>Drosera rotundifolia</i>
rood bosvogeltje ^R	<i>Cephalanthera rubra</i>
ruig klokje	<i>Campanula trachelium</i>
schubvaren ^R	<i>Ceterach officinarum</i>
slanke gentiaan ^R	<i>Gentianella amarella</i>
soldaatje ^R	<i>Orchis militaris</i>
spaanse ruiter ^R	<i>Cirsium dissectum</i>
steenanjertje ^R	<i>Dianthus deltoides</i>
steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>
stengelloze sleutelbloem ^R	<i>Primula vulgaris</i>
stengelomvattend havikskruid ^R	<i>Hieracium amplexicaule</i>
stijf hardgras ^R	<i>Catapodium rigidum</i>
tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>
valkruid ^R	<i>Arnica montana</i>
veenmosorchis ^R	<i>Hammarbya paludosa</i>
veldgentiaan ^R	<i>Gentianella campestris</i>
veldsalie ^R	<i>Salvia pratensis</i>
vleeskleurige orchis ^R	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
vliegenorchis ^R	<i>Ophrys insectifera</i>
vogelnestje ^R	<i>Neottia nidus-avis</i>
voorjaarsadonis	<i>Adonis vernalis</i>
wantsenorchis ^R	<i>Orchis coriophora</i>
waterdrieblad ^R	<i>Menyanthes trifoliata</i>
weideklokje ^R	<i>Campanula patula</i>
welriekende nachtorchis ^R	<i>Platanthera bifolia</i>
wilde gagel ^R	<i>Myrica gale</i>
wilde herfsttijloos	<i>Colchicum autumnale</i>
wilde kievitsbloem ^R	<i>Fritillaria meleagris</i>
wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>
wit bosvogeltje ^R	<i>Cephalanthera longifolia</i>
witte muggenorchis ^R	<i>Pseudorchis albida</i>
zinkviooltje ^R	<i>Viola lutea calaminaria</i>
zomerklokje ^R	<i>Leucojum aestivum</i>
zwartsteel	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>
<u>Kevers</u>	
vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
<u>Kreeftachtigen</u>	
rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

Toelichting tabel 3

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

-Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.

-Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.

-Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

-Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

-De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB	
R = soort van Rode lijst 2004	
Bijlage 1 AMvB	
Zoogdieren	
das	<i>Meles meles</i>
boomarter ^R	<i>Martes martes</i>
eikelmuis ^R	<i>Eliomys quercinus</i>
gewone zeehond ^R	<i>Phoca vitulina</i>
veldspitsmuis ^R	<i>Crocidura leucodon</i>
waterspitsmuis ^R	<i>Neomys fodiens</i>
Reptielen en amfibieën	
adder ^R	<i>Vipera berus</i>
hazelworm ^R	<i>Anguis fragilis</i>
ringslang ^R	<i>Natrix natrix</i>
vinpootsalamander ^R	<i>Triturus helveticus</i>
vuursalamander ^R	<i>Salamandra salamandra</i>
Vissen	
beekprik ^R	<i>Lampetra planeri</i>
bittervoorn ^R	<i>Rhodeus cericeus</i>
elrits ^R	<i>Phoxinus phoxinus</i>
gestippelde alver ^R	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
grote modderkruiper ^R	<i>Misgurnus fossilis</i>
rivierprik	<i>Lampetra fluviatilis</i>
Dagvlinders	
bruin dikkopje ^R	<i>Erynnis tages</i>
dwergrauwtje ^R	<i>Cupido minimus</i>
dwergdikkopje ^R	<i>Thymelicus acteon</i>
groot geaderd witje ^R	<i>Aporia crataegi</i>
grote ijsvogelvlinder ^R	<i>Limenitis populi</i>
heideblauwtje ^R	<i>Plebejus argus</i>
iepepage ^R	<i>Strymonidia w-album</i>
kalkgraslanddikkopje ^R	<i>Spialia sertorius</i>
keizersmantel ^R	<i>Argynnis paphia</i>
klaverblauwtje ^R	<i>Cyaniris semiargus</i>
purperstreeparmoervlinder ^R	<i>Brenthis ino</i>
rode vuurvlinder ^R	<i>Palaeochrysophanus hippothoe</i>
rouwmantel ^R	<i>Nymphalis antiopa</i>
tweekleurig hooibeestje ^R	<i>Coenonympha arcania</i>
veenbesparelmoervlinder ^R	<i>Bolaria aquilonais</i>
veenhooibeestje ^R	<i>Coenonympha tullia</i>

¹ -onderzoek en onderwijs

- repopulatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB	
veldeparelmoervlinder ^R	<i>Melitaea cinxia</i>
woudparelmoervlinder ^R	<i>Melitaea diamina</i>
zilvervlek ^R	<i>Clossiana euphrosyne</i>
Vaatplanten	
groot zeegras ^R	<i>Zostera marina</i>
Bijlage IV HR	
Zoogdieren	
baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>
bechstein's vleermuis ^R	<i>Myotis bechsteinii</i>
bever ^R	<i>Castor fiber</i>
bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>
brandt's vleermuis ^R	<i>Myotis brandtii</i>
bruinvis ^R	<i>Phocoena phocoena</i>
euraziatische lynx	<i>Lynx lynx</i>
franjestaart ^R	<i>Myotis nattereri</i>
gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>
gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>
grijze grootoorvleermuis ^R	<i>Plecotus austriacus</i>
grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
hamster ^R	<i>Cricetus cricetus</i>
hazelmuis ^R	<i>Muscardinus avellanarius</i>
ingekorven vleermuis ^R	<i>Myotis emarginatus</i>
kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
kleine hoefijzerneus ^R	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
laetvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>
mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>
nathusius' dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
noordse woelmuis ^R	<i>Microtus oeconomus</i>
otter ^R	<i>Lutra lutra</i>
rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
tuimelaar ^R	<i>Tursiops truncatus</i>
tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
vale vleermuis ^R	<i>Myotis myotis</i>
watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>
wilde kat	<i>Felis silvestris</i>
witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
Reptielen en amfibieën	
boomkikker ^R	<i>Hyla arborea</i>
geelbuikvuurpad ^R	<i>Bombina variegata</i>
gladde slang ^R	<i>Coronella austriacus</i>
heikikker ^R	<i>Rana arvalis</i>
kamsalamander ^R	<i>Triturus cristatus</i>
knoflookpad ^R	<i>Pelobates fuscus</i>
muurhagedis ^R	<i>Podarcis muralis</i>
poelkikker ^R	<i>Rana lessonae</i>
rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>
vroedmeesterpad ^R	<i>Alytes obstetricans</i>
zandhagedis ^R	<i>Lacerta agilis</i>
Dagvlinders	
donker pimpernelblauwtje ^R	<i>Maculinea nausithous</i>
grote vuurvinder ^R	<i>Lycena dispar</i>
pimpernelblauwtje ^R	<i>Maculinea teleius</i>
tijmblauwtje ^R	<i>Maculinea arion</i>
zilverstreephooibeestje ^R	<i>Coenonympha hero</i>
Libellen	
bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
gaffellibel ^R	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
geklepte witsnuitlibel ^R	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
groene glazenmaker ^R	<i>Aeshna viridis</i>
noordse winterjuffer ^R	<i>Sympecma paedisca</i>
oostelijke witsnuitlibel ^R	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
nvierrombout ^R	<i>Stylurus flavipes</i>
sierlijke witsnuitlibel ^R	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
Vissen	
houting	<i>Coregonus oxyrhynchus</i>
steur ^R	<i>Acipenser sturio</i>

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB	
<u>Vaatplanten</u>	
drijvende waterweegbree ^R	<i>Luronium natans</i>
groenknolorchis ^R	<i>Liparis loeselii</i>
kruipend moerasscherm ^R	<i>Apium repens</i>
zomerschroeforchis ^R	<i>Spiranthes aestivalis</i>
<u>Kevers</u>	
brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
heldenbok	<i>Cerambyx cerdo</i>
juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
<u>Tweekleppigen</u>	
bataafse stroommossel ^R	<i>Unio crassus</i>